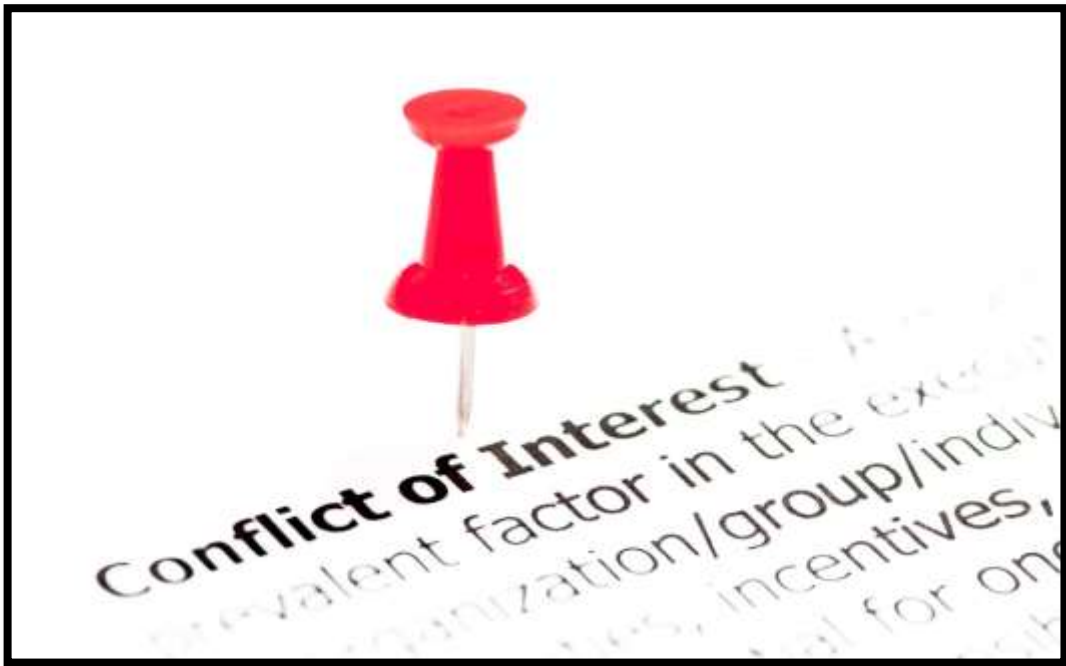

รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
ที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ของ

เทศบาลตำบลสันป่าเปา
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

สารบัญ

รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
เทศบาลตำบล สันป่าเปา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

บทที่ ๑ : บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๒

บทที่ ๒ : การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

- รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและ ประโยชน์ส่วนรวม	๓

บทที่ ๓ : การให้ การรับของขวัญและผลประโยชน์

๓.๑ การให้ การรับของขวัญและผลประโยชน์	๕
๓.๒ อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดในความหมายนี้	๕
๓.๓ ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใด ในทางปฏิบัติ	๕
๓.๔ การฝ่าฝืนกฎนี้จะมีโทษอย่างไร	๘
๓.๕ การรับของขวัญและผลประโยชน์ : พฤติกรรมความเสี่ยง	๘

บทที่ ๔ : การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวมเทศบาลตำบลสันป่าเปา

๔.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม	๑๐
๔.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO	๑๐
๔.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เทศบาลตำบลสันป่าเปา	๑๒
๔.๔ สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๕

บทที่ ๕ : มาตรการเพื่อควบคุมความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลสันป่าเปา

๕.๑ มาตรการป้องกันกรณีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	๑๖
๕.๒ มาตรการป้องกันกรณีการเบิกจ่ายเงินของทางราชการ	๑๖
๕.๓ มาตรการป้องกันกรณีการใช้อำนาจหน้าที่	๑๗
๕.๔ มาตรการป้องกันกรณีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ	๑๗
๕.๕ มาตรการป้องกันกรณีการมีพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติงาน	๑๘

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยง (Risk) คือ การวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนและความจำกัดของทรัพยากร การจัดการความเสี่ยงหรือการบริหารความเสี่ยง (Risk management) คือ การจัดการความเสี่ยงทั้งในกระบวนการในการระบุ วิเคราะห์ (Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรม หน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด อันเนื่องมาจากภัยที่องค์กรต้องเผชิญในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งหรือเรียกว่า อุบัติภัย (Accident)

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน หน่วยงานหรือผู้ให้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา ในรูปแบบที่หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าว มีให้พบเห็นได้มากในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ แต่ทำหน้าที่ที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติ หน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเปิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

เทศบาลตำบลสันป่าเปา อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอันอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจากโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินงานจากแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาสาเหตุ หรือปัจจัยของความเสี่ยงอันเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อนในการดำเนินงาน

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย

๒. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารราชการให้กับเทศบาลตำบลสันป่าเปา

๓. เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการของเทศบาลตำบลสันป่าเปา

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย ทั้งนี้ John Langford และ Kenneth Kernaghan ได้จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑) การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจ บริษัทขายยาหรืออุปกรณ์การแพทย์สนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ไปประชุมเรื่องอาหารและยาที่ต่างประเทศ หรือหน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน หรือแม้กระทั่งในการใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือประโยชน์อื่นตอบแทน เป็นต้น

๒) การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึงสถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ตัวอย่างเช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง เช่น เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) หมายถึง การที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การอาหารและยา ลาออกจากงานราชการและไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา หรือผู้บริหารกระทรวงคมนาคมหลังเกษียณออกไปทำงานเป็นผู้บริหารของบริษัทธุรกิจสื่อสาร

๔) การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินการธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่ หรือในกรณีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากร ก็รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ทาบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๕) การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใด ก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

๖) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

เมื่อพิจารณา “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....” ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอีก ๒ กรณี คือ

๑) การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๒) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ดังนั้น จึงสามารถสรุปรูปแบบของการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) เป็น ๙ รูปแบบ ดังนี้

- 1 การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)
- 2 การทำธุรกิจกับตนเอง (Self – dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)
- 3 การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post – employment)
- 4 การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)
- 5 การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)
- 6 การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer’s property for private advantage)
- 7 การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork – barreling)
- 8 การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)
- 9 การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence)

บทที่ ๓

การให้ การรับของขวัญและผลประโยชน์

๓.๑ การให้ – การรับของขวัญและผลประโยชน์

หลักการและแนวคิดนี้สามารถประยุกต์ใช้ประกอบการดำเนินการตามนโยบายการให้และรับของขวัญและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนและเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐต้องตัดสินใจและกระทำหน้าที่โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก ปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการกระทำหน้าที่ที่ถือว่าเป็นการประพฤติมิชอบยอมทำลายความเชื่อถือไว้วางใจของประชาชน กระทบต่อความถูกต้องชอบธรรมที่องค์กรภาครัฐยึดถือในการบริหารราชการ รวมทั้งกระทบต่อกระบวนการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

๓.๒ อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ (เงิน ทรัพย์สินสิ่งของ บริการหรืออื่นๆ ที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่สามารถตีค่าตีราคาเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตีราคาได้

ของขวัญที่สามารถคิดราคาได้ (Tangible gifts) หมายถึง สินค้าบริโภคความบันเทิงการต้อนรับ ให้ที่พัก การเดินทาง อุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ และเงิน เป็นต้น

ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (Intangible gifts and benefits) หมายถึง สิ่งใดๆหรือบริการใดๆ ที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิ การให้บริการส่วนตัวการปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัว การเข้าถึงประโยชน์ หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่นฯ

๓.๓ ข้อเสนอแนะในการพิจารณาเกี่ยวกับการให้-รับของขวัญและหรือประโยชน์อื่นใดในทางปฏิบัติ

เจ้าหน้าที่ของรัฐควรปฏิบัติและจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ มี ๓ คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ คือ

๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐควรจะรับหรือไม่

๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐควรจะรายงานการรับหรือไม่

๓) เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

๑. เจ้าหน้าที่ของรัฐควรจําหรือไม้

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันนในสังคม อย่างไรก็ตาม มีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

๑) ถ้าเป็นการให้เงิน เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิเสธ ไม่ว่าจะเป็โอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ลีอตเตอร์รี่ หุ่น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมและอาจเข้าข่ายการรับสินบน

☐ การถูกเสนอสิ่งใดๆ นอกเหนือจากเงินนั้น สิ่งที่เราควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ

- ทำไมเขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนค่าขอบคุณ การเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติ

ตนหรือไม้

- ความประทับใจต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต

☐ ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหว หรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายในและงานตรวจคุณภาพต่างๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ ฯลฯ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

๒) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือไม่ หากการรับก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมแล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ

การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบ และการทุจริตคอร์รัปชัน ในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเอง โดยส่วนราชการที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบควรกำหนดนโยบายด้านนี้อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยงานอื่นๆ

หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า “การกระทำและการตัดสินใจใดๆจะต้องกระทำด้วยความเป็นกลาง ปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม”

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใดๆ จึงไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเอง เหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น ทำให้เกิดความสั่นคลอน ความเชื่อถือไว้วางใจที่ประชาสังคมมีต่อภาครัฐ และทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมในสังคม

ประการสำคัญ สมาชิกทั้งหมดในสังคมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นทางการได้ระบอบประชาธิปไตย ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใส ความพร้อมรับผิชอบ และแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องเที่ยงธรรม ตลอดเวลาที่มีอาชีพรับข้าราชการ

๒. เจ้าหน้าที่ควรจํารายงานการรับหรือไม้ การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดสินใจจากหลักการต่อไปนี้

๑) ธรรมชาติของผู้ให้ : พิจารณาตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับของขวัญหรือ

ประโยชน์จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้า การสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ ฯลฯ

หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัดและมีกระบวนการที่ช่วยให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ต้องมีการลงทะเบียนรับอย่างเป็นทางการ

๒) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร : ถ้าข้าราชการนั้นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหวและต้องการความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับองค์กรและระดับบุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรม และจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่าหน่วยงานของท่านไม่ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ และมีได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ท่านควรดำรงความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ

หลักการ

การกำหนดว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดควรต้องรายงานหรือไม่ ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็นของข้าราชการ ให้เทียบกับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐.- บาท ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

แนวพิจารณาในทางปฏิบัติ

- ของขวัญทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อย ของขวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีค่าราคาเท่าใด

- ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคาตลาด มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐.- บาท ไม่ต้องรายงานและอาจเก็บเป็นของตนเองได้

- ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน ๓,๐๐๐.- บาท ต้องรายงานหน่วยงานและลงทะเบียนไว้ และเจ้าหน้าที่ที่มีความจำเป็นต้องรับ ให้องค์กรโดยหัวหน้าส่วนราชการตัดสินใจสมควรให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่ หรือให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะและหรือตามความเหมาะสม องค์กรอาจพิจารณาอนุญาตให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเก็บรักษาของไว้เป็นกรณีไป เช่น ของขวัญในการย้ายหน่วยงานในขณะดำรงตำแหน่งเดิมของขวัญในโอกาสเกษียณอายุราชการหรือลาออกจากราชการ ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่เพื่อนร่วมงานให้เมื่อเจ็บป่วย ฯลฯ

- ถ้าในปีงบประมาณใดๆ คุณค่ารวมของของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากผู้ให้คนเดียว กลุ่มเดียวกัน หรือผู้ให้มีความสัมพันธ์กันหลายๆ ครั้ง เมื่อรวมกันทั้งปีมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐.- บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างที่ได้รับ

- ถ้าในปีงบประมาณใดๆ ได้ของขวัญและหรือผลประโยชน์จากผู้รับบริการ แม้จะต่างคนต่างกลุ่มเพื่อเป็นการขอบคุณในการให้บริการที่ดี แต่เมื่อรวมกันแล้วมีค่ามากกว่า ๓,๐๐๐.- บาท ต้องรายงานของขวัญหรือผลประโยชน์แต่ละอย่างนั้น

- ของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับเพื่อเป็นการขอบคุณจากผู้รับบริการ (ประชาชน องค์กร เอกชน) ที่ได้ยอมสม่าเสมอ บ่อยครั้ง อาจทำให้เกิดข้อสงสัยจากประชาชนว่ามีอิทธิพล บิดเบือน ก่อให้เกิดอคติในการให้บริการของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรืออาจก่อให้เกิดความรู้สึกชอบ และคาดหวังว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์เมื่อมีผู้มารับบริการ ควรปฏิเสธการรับ
- เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ (ตัวอย่างเช่น หุ่น พันธบัตร ล็อตเตอรี่) ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

๓. เจ้าหน้าที่สามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

- ๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากมีค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- ๒) หากมีราคาทางการตลาดเกิน ๓,๐๐๐ บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าจะต้องให้เป็นทรัพย์สินของส่วนราชการหรือไม่

๓.๔ การฝ่าฝืนกฎนี้จะมีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นและพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอาจถูกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออก ขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน นอกจากนั้น หากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉลทุจริตและสามารถพิสูจน์ได้ว่า ข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆ รับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรม ก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

๓.๕ การรับของขวัญและผลประโยชน์ : พฤติกรรมความเสี่ยง

การรับของขวัญและผลประโยชน์ใดๆ เป็นสาเหตุให้สาธารณชนรับรู้ว่ามี การปฏิบัติอย่างมีอคติมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก่อให้เกิดการทำลายความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อภาครัฐและต่อข้าราชการ

พฤติกรรมความเสี่ยง ๒ ประการที่สำคัญ คือ

๑. ความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎหมาย โดยตีค่าราคาของขวัญและหรือผลประโยชน์น้อยกว่าความเป็นจริง การตีค่าราคาต่ำกว่าความเป็นจริงนั้น บุคคลอาจจงใจตนเองหรือจงใจผู้อื่นให้คิดว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ มีค่าต่ำกว่าที่เป็นจริง เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงาน การกระทำดังกล่าวนี้เป็นการคดโกงและหลอกลวง ซึ่งเข้าข่ายฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

๒. การเพิกเฉยมองข้ามความผิดและละเลยต่อผลที่เกิดขึ้น การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ อาจทำให้ติดเป็นนิสัยอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดความคาดหวังเสมอว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ทำให้เกิดความรู้สึกชอบหรืออยากปฏิบัติต่อผู้รับบริการ หรือผู้รับงาน-รับจ้าง-รับเหมา ฯลฯ ที่เป็นผู้ให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์ โดยอิทธิพลของความชอบหรือประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับทำให้มีการปฏิบัติตอบแทนเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และหรือผู้รับจัดซื้อ อาจรับรู้ผิดพลาดและเข้าใจว่าการรับจ้างต่างๆ ไม่ต้องทำในระดับมาตรฐานหรือลดคุณค่าการบริการนอกจากนั้น หากเกิดการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กร ข้าราชการ และหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีพฤติกรรมเคยชินกับ “การรับรางวัล” จากการปฏิบัติหน้าที่ และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการรับสินบน

การแสวงหาเหตุผลเพื่อบิดเบือนความจริง มีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่เราจะรับของขวัญและผลประโยชน์ โดยเฉพาะสิ่งที่ถูกใจเรา บุคคลอาจสงสัยว่าการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ถือได้ว่าเป็นความผิด แต่ผู้รับมักจะหาเหตุผลเข้าข้างตนเองดังนี้

“ฉันรู้ว่าไม่ควรรับของดังกล่าว แต่ด้วยมารยาทจึงไม่กล้าจะปฏิเสธน้ำใจ หรือหากไม่รับจะเป็นการทำลายสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ให้กับองค์กรหรือกับตนเอง”

“คนอื่น ๆ ก็ทำเช่นนี้ ทาไมฉันจะทำบ้างไม่ได้”

“ดูซิ ฉันอุทิศเวลานานเวลาราชการทำงาน ดังนั้น มันเป็นการยุติธรรมที่เราจะได้รางวัลผลประโยชน์พิเศษบ้าง”

“เพราะฉันเป็นคนพิเศษจริงๆ ดังนั้น ผู้บังคับบัญชาจึงชมฉัน และเป็นเรื่องธรรมดาที่ฉันมักเป็นคนแรกเสมอที่ได้รับโอกาสให้ไปฝึกอบรม/สัมมนา”

“มันเป็นแค่ตัวอย่างฟรีให้ทดลองใช้ และฉันก็ไม่คิดว่าหน่วยงานของฉันจะสั่งสินค้าชนิดนี้แม้ว่าฉันจะให้คำแนะนำก็ตาม”

“ฉันไม่เห็นมีกฎ ระเบียบใดๆ เกี่ยวกับการให้ของขวัญ ดังนั้น ฉันก็ไม่ได้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ใดๆ”

ท่านต้องระลึกอยู่เสมอว่า เหตุผลที่ท่านใช้กล่าวอ้างเช่นนี้ ไม่สามารถปกป้องท่านจากการถูกดำเนินการทางวินัย หากการกระทำของท่านเป็นการกระทำที่มีขอบ

ตัวอย่าง

นางสาวพาขวัญ มีหน้าที่ให้บริการในการออกใบอนุญาตให้กับผู้ประกอบการ และให้คำปรึกษากับผู้ที่มารับบริการ และเป็นประจำที่นายประมาณผู้ประกอบการจำหน่ายสุราจะนำของกำนันลงมามอบให้เสมอ รวมถึงนำสุรามามอบให้ที่สำนักงานเพื่อใช้ในโอกาสต่างๆ นางสาวพาขวัญไม่กล้าปฏิเสธ เพราะกลัวจะเสียน้ำใจ

ผู้บังคับบัญชาตัดสินใจว่าจะต้องรายงานเรื่องของกำนันให้ผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นรับทราบ และเชิญนายประมาณมาชี้แจง โดยให้เหตุผลว่าการกระทำดังกล่าวไม่ถูกต้องผิดกฎหมาย และระเบียบ พร้อมทั้งคืนของกำนันดังกล่าวให้นายประมาณ

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิด การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เทศบาลตำบลสันป่าเปา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

เทศบาลตำบลสันป่าเปา ดำเนินการโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission) เป็นการวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงที่จะเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาส ที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เพื่อจัดลำดับความเสี่ยง และออกแบบแนวทางการจัดการความเสี่ยงต่อไป

๔.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO

การวิเคราะห์ความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. กำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยง
๒. ประเมินความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ ตามตารางคะแนน โดยกำหนดระดับที่เหมาะสมกับประเด็นความเสี่ยงนั้น ๆ ๕ ระดับ เพื่อให้ทราบถึงความรุนแรงและความสำคัญโดยพิจารณาจาก
  - ๒.๑ โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด
  - ๒.๒ ผลกระทบของความเสี่ยง หากเหตุการณ์นั้น ๆ จะก่อให้เกิดความเสียหายในระดับใด

ตารางที่ ๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดังเกิดขึ้นมากที่สุด
๔	มาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นมาก
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังเกิดขึ้นปานกลาง
๒	น้อย	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังเกิดขึ้นน้อยมาก

ตารางที่ ๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	บรรยากาศการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม
๒	น้อย	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

๓. การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ซึ่งจะบ่งบอกถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง

= โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ

ตารางที่ ๓ แสดงระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๗ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ตารางที่ ๔ การแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ในการแบ่ง

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	การแสดงสีสัญลักษณ์	มาตรการควบคุม
เสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการหยุด ยกเลิกเปลี่ยนแปลงกิจกรรม
เสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
เสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยง แต่ควรมี มาตรการควบคุม
เสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)						

๔.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม เทศบาลตำบลสันป่าเปา

เทศบาลตำบลสันป่าเปา ได้ศึกษาถึงปัญหาและแนวโน้มโอกาสในการเกิดการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ที่พบว่า มีความความเสี่ยงในการเกิดการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

๑. รูปแบบที่ ๖ การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว เช่น การนำบุคลากรของเทศบาลไปใช้เพื่อ การส่วนตัวหรือการนำรถราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบิกค่าน้ำมันด้วย เป็นต้น ใน บางครั้งคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลบางคน อาจมีการสั่งใช้บุคลากรของเทศบาลตำบลสันป่าเปา โดย ไม่ได้ขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชาและสั่งใช้ในเวลาราชการ ทำให้เกิดการทุจริตเชิงเวลา เบียดบังเวลาการ ปฏิบัติราชการและบางครั้งอาจมีการนำรถส่วนกลางไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวด้วย

๒. รูปแบบที่ ๘ การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ เกิดจากการจัดทำโครงการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น การกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ โดยมิ การนำกลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการไปทัศนศึกษาดูงาน จึงทำให้การใช้จ่าย งบประมาณไม่คุ้มค่าและประหยัด และแม้ว่าการศึกษาดูงานคือกิจกรรมที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน รวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มุมมองความคิดเห็นต่างๆ ร่วมกันบนสถานการณ์เดียวกัน หรือเหตุการณ์ เดียวกัน ซึ่งจะทำให้ได้เห็นถึงเทคนิควิธีการในการนำมาปรับใช้หรือการแก้ไขปัญหา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการ ทำงานของเราเอง และไม่ควรลักษณะของกิจกรรมเชิงท่องเที่ยว เน้นความสนุกสนาน ซึ่งอาจไม่ได้มีการกำหนด วัตถุประสงค์ หรือประเด็นการศึกษาดูงานให้ชัดเจนจึงทำให้ไม่ได้ประโยชน์จากการศึกษาดูงานเท่าที่ควร

๓. รูปแบบที่ ๑ การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มี มูลค่าสูงของเจ้าหน้าที่จัดหาพัสดุ เนื่องจากร้านค้าหรือผู้ประกอบการหวังผลประโยชน์ในการขายสินค้าใน อนาคต เป็นการให้ของกำนัลที่มีเสน่ห์ อาจเอื้อประโยชน์ให้ซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่กับเจ้าของร้านค้าหรือ ผู้ประกอบการ

ตารางที่ ๖ การวิเคราะห์ความเสี่ยงการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	ลำดับ ความเสี่ยง
(๑) การนำ ทรัพย์สินของ หน่วยงานไปใช้ ส่วนตัว	(๑) ผู้บริหารและสมาชิก สภาเทศบาลบางคน อาจ มีการสั่งใช้บุคลากรของ เทศบาลตำบลสันป่าเปา โดยไม่ได้ขออนุญาตจาก ผู้บังคับบัญชาและสั่งใช้ ในเวลาราชการ ทำให้ เกิดการทุจริตเชิงเวลา เบียดบังเวลาการปฏิบัติ ราชการ (๒) การใช้รตราชการ (๒.๑) ใช้รตราชการไม่ ถูกต้องตามระเบียบ ระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการใช้ และรักษารถยนต์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ (๒.๒) ผู้ใช้รตราชการ ละเลยการปฏิบัติตาม ระเบียบกระทรวง มหาดไทยว่าด้วยการใช้ และรักษารถยนต์ของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘ (๒.๓) ใช้ เก็บรักษา ซ่อม บำรุงรถส่วนกลาง ไม่ เป็นไปตามระเบียบ กระทรวง มหาดไทยว่า ด้วยการใช้และรักษา รถยนต์ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๘	เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการ ทุจริตเชิงเวลา เบียดบัง เวลาการปฏิบัติราชการ เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ในเรื่องของการนำ ทรัพย์สินของหน่วยงาน ไปใช้ส่วนตัว	๕	๕	๒๕	๑

ประเด็น ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผล กระทบ	ระดับ ความเสี่ยง	ลำดับ ความเสี่ยง
(๒) จัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหา พัสดุ	การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ไม่ เป็นไปตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อให้การจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา ถูกต้องไม่ให้เกิดการ แสวงหาผลประโยชน์ ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่ อันสมควรได้โดยชอบ ตามกฎหมาย	๕	๓	๑๕	๒
(๓) การรับ ผลประโยชน์หรือ การรับสินบนหรือ รับของขวัญหรือ รับของกำนัลจาก ร้านค้าที่มีมูลค่าสูง	ฝ่ายจัดหาพัสดุรับ ของขวัญของรางวัลหรือ ของกำนัลจากร้านค้าที่มี มูลค่าสูงเพื่อหวังขาย สินค้าในอนาคตอาจ นำไปสู่การจัดหาพัสดุที่ ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด มาทดแทน	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ กรรม. และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง ป้องกันการ ทุจริตในองค์กร	๕	๑	๕	๓

ตารางที่ ๗ ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ของ เทศบาลตำบลสันป่าเปา

ความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕ (๑)
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕ (๒)
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕ (๓)
	๑	๒	๓	๔	๕	
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)						

๔.๔ สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

จากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลสันป่าเปาและการจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม สามารถสรุปได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงมาก (ระดับความเสี่ยงสูงมาก = ๒๕ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้องรีบแก้ไข โดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่า เนื่องจากพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลสันป่าเปาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาในพื้นที่และมีความสัมพันธ์ทางเครือญาติจึงไม่กล้าปฏิเสธ ผู้บริหารจึงควรกำกับดูแลและกำกับให้พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างถือปฏิบัติตามระเบียบและธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการและสร้างความเข้าใจแก่คณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาเทศบาล และควรกำกับ สั่งการ ข้าราชการและพนักงานจ้างทุกคนให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ ครม. และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์สูงสุดขององค์กรเป็นสำคัญ

ลำดับที่ ๒ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๕ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้องรีบแก้ไข โดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติ ขาดการศึกษาระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงขาดการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานหรือในสายอาชีพ ผู้บริหารจึงควรการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน

ลำดับที่ ๓ การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูง อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๕ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้องรีบแก้ไข โดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้ประกอบการบางรายที่ยื่นข้อเสนอให้เงินรางวัลหรือของขวัญที่มีมูลค่าสูง เพื่อหวังผลประโยชน์ในการขายสินค้าหรือบริการในคราวถัดไป ผู้บริหารควรกำกับเจ้าหน้าที่ทุกคนให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นภายในองค์กร

๔. นำผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ได้มาจัดทำตารางสรุปการประเมินความเสี่ยง และจัดกลุ่มของความเสี่ยงเข้ากับรูปแบบของความเสี่ยงทั้ง ๙ รูปแบบ

ตารางที่ ๘ ตารางสรุปผลการประเมินความเสี่ยง

ลำดับที่	สี	ความเสี่ยง	ระดับของความเสี่ยง	รูปแบบ
๑	แดง	การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๒๕ (สูงมาก)	รูปแบบที่ ๖
๒	ส้ม	จัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	๑๕ (สูง)	รูปแบบที่ ๘
๓	เหลือง	การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูง	๕ (ปานกลาง)	รูปแบบที่ ๑

บทที่ ๕

มาตรการเพื่อควบคุมความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลสันป่าเปา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

จากการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลสันป่าเปา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในบทที่ ๔ ปรากฏผลการวิเคราะห์ จำนวน ๓ ความเสี่ยง โดยเทศบาลตำบลสันป่าเปาจำเป็นต้องจัดทำหรือมีมาตรการเพื่อควบคุมความเสี่ยงหรือลดความเสี่ยงอันอาจเกิดจากการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวมในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล และพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลสันป่าเปา ดังนี้

๕.๑ มาตรการป้องกันกรณีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ

เช่น การใช้วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์สำนักงานเพื่อประโยชน์ส่วนตัว การนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ของทางราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัว การให้พนักงานขับรถของสำนักงานไปกระทำภารกิจส่วนตัว ซึ่งไม่เกี่ยวข้องในหน้าที่หรือภารกิจของทางราชการ นำรถยนต์ส่วนตัวและครอบครัวมาจอดค้างคืนในสำนักงานโดยไม่มีเหตุจำเป็นกับทางราชการ เป็นต้น

๕.๑.๑ เทศบาลตำบลสันป่าเปา ต้องจัดให้มีระเบียบ/หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และอาจให้มีการจัดทำเป็นคู่มือการปฏิบัติงาน/ระเบียบการใช้วัสดุอุปกรณ์หรือทรัพย์สินของทางราชการรวมทั้งเผยแพร่ระเบียบที่เกี่ยวข้องให้บุคลากรของเทศบาลตำบลสันป่าเปาได้รับทราบ และยึดเป็นแนวทางดำเนินการที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานความเข้าใจที่ตรงกัน

๕.๑.๒ ผู้บริหาร/ ผู้บังคับบัญชา ต้องให้ความสำคัญและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมทั้งต้องให้ความสำคัญและสอดส่องดูแล มิให้มีการใช้ทรัพย์สินของทางราชการในลักษณะเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว ทั้งนี้ หากพบว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการใดในลักษณะข้างต้น จะต้องพิจารณาปรับปรุง แก้ไขให้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมเพื่อประโยชน์ต่อทางราชการ

๕.๒ มาตรการป้องกันกรณีจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ

ผู้บริหารท้องถิ่น ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด โดยการแจ้งเวียนและเน้นย้ำ ให้ทุกสำนัก/กอง ต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ อันได้แก่ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเคร่งครัด และจัดให้มีการบรรจุเป็นหัวข้อการอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลสันป่าเปาซึ่งได้รับการบรรจุใหม่ทุกคน

๕.๓ มาตรการป้องกันกรณีการรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูง

๕.๓.๑ เทศบาลตำบลสันป่าเปา ต้องมีการกำหนดนโยบายการให้หรือการรับของขวัญของบุคลากรเทศบาลตำบลสันป่าเปา เพื่อสร้างจิตสำนึกที่ดีในการแยกแยะประโยชน์ ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม โดยแสดงเจตนากรณีในการงดให้หรือรับของขวัญโดยชัดเจนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การประกาศเจตนากรณีโดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กร และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตามช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนผู้มาติดต่อราชการกับเทศบาลตำบลสันป่าเปาได้รับทราบเจตนากรณีในการงดรับของขวัญ ของฝากใด ๆ เพื่อป้องกันความเสี่ยงอันอาจเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน

๕.๓.๒ ผู้บริหาร/ผู้บังคับบัญชา ต้องตระหนักและให้ความสำคัญ รวมทั้งกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตามมิให้ผู้ใต้บังคับบัญชากระทำการใด ๆ ในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อป้องกันความเสี่ยงอันอาจเกิดจากผลประโยชน์ทับซ้อน
